21. 11. 2005

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Rozvod

Rozvod je upraven v zákoně o rodině (zákon č. 94/1963 Sb.). Základním kritériem pro možné způsoby rozvodu je existence nezletilých dětí, stejně tak jako ochota či neochota manželů se dohodnout. V případě ochoty a s tím související dohody lze mluvit o zcela jiném časovém horizontu realizace rozvodu, než opačném případě.

Rozhodnou-li se tedy manželé rozvést, musí být splněna podmínka § 24 zákona o rodině a sice, že manželství je „tak trvale a hluboce rozvráceno, že nelze očekávat obnovení manželského soužití“. V případě existence nezletilých dětí je možné manželství rozvést jen v případě, není-li to v rozporu se zájmy těchto dětí.

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že teoreticky nelze vyloučit první komplikaci v případě, bude-li se lišit pohled manželů na rozvrácenost manželství na straně jedné a pohled soudce na straně druhé. Nicméně prakticky je téměř vyloučené, že by soudce bránil v rozvodu manželství proti souhlasné vůli manželů (podle § 24b odst. 2 soud manželství v případě, je-li splněna podmínka § 24 zákona o rodině a manželé spolu nežijí déle než tři roky rozvede), tudíž praktická komplikace nastává vesměs v případě nezletilých dětí.

Obecný postup v případě rozvodu, jsou –li nezletilé děti, je totiž takový, že v nejhorším případě je celá věc řešena v rámci tří soudních jednání. První jednání je jednání v rámci kterého soud rozhodne o tom, komu z rodičů bude dítě svěřeno do péče a kolik je rodič, jemuž dítě do péče svěřeno není, povinen hradit na výživném. Teprve poté, co takovéto rozhodnutí nabude právní moci, je možné rozhodnout o samotném rozvodu, který může být „bezproblémový či nikoliv“. Jaký bude záleží právě na tom, zda jsou manželé schopni uzavřít dohodu o vypořádání vzájemných majetkových vztahů a vyřešit otázku bydlení po rozvodu. Pokud takovouto dohodu manželé uzavřou, pokud je rozhodnuto o svěření do péče nezletilých dětí a o výživném (uvedeno výše) a pokud manželství trvalo alespoň jeden rok a manželé spolu nejméně šest měsíců nežijí, pak soud nezjišťuje příčiny rozvratu a manželství rozvede.

Nedojde-li však k dohodě, pak probíhá jednání o rozvod s běžným dokazováním, v rámci kterého se zjišťuje, kdo rozvrat manželství způsobil, resp. zkoumá se vzájemný podíl manželů na rozvratu manželství (otázka viny pak může hrát určitou roli i při vypořádání společného jmění manželů).

Poté co v takovém případě dojde k rozvodu a rozsudek o rozvodu manželství nabude právní moci přichází na řadu poslední soudní řízení o vypořádání společného jmění manželů (není nutné, vypořádání je možné i v této fázi udělat formou dohody mezi manžely), popřípadě je možné vypořádání společného jmění manželů vůbec neřešit – v takovém případě pak platí, že pokud nedošlo do tří let ode dne zániku společného jmění manželů k podání návrhu na vypořádání společného jmění manželů k soudu, pak, pokud jde o movité věci, konkrétní věci jsou toho, který je pro svoji potřebu a potřebu své rodiny používá, ostatní movité a nemovité věci, stejně tak jako ostatní majetková práva, pohledávky a závazky, jsou pak v podílovém spoluvlastnictví bývalých manželů, podíly jsou ze zákona stejné.

Z hlediska času, který je pro realizaci rozvodu potřeba, je nejkratší doba v případě rozvodu manželů bez nezletilých dětí, je-li mezi nimi uzavřena dohoda. Tehdy je vesměs limitem pouze doba nařízení jednání soudem, což je otázka od týdnů do měsíců, podle příslušného soudu.

Mají-li manželé nezletilé děti, doba se prodlužuje o nařízení předchozího jednání o svěření dětí do péče, opět v případě, je-li mezi manžely shoda, lze předpokládat rozhodnutí v rámci jednoho jednání.

Není-li ovšem mezi manžely shoda, otázku času nelze dost dobře odhadnout, neboť v rámci sporu mezi nimi se pak může komplikovat i jednání u soudu a může tak docházet k odročování. Vše je samozřejmě ještě komplikovanější a delší v případě sporu o vypořádání společného jmění manželů, takové spory lze počítat v řádu let.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Lze sjednat kupní smlouvu s „utajenou“ kupní cenou?
- Novela stavebního zákona: přehled změn a dopadů do praxe po dokončení legislativního procesu
- Energetická náročnost budovy jako cenotvorný faktor
- Přechodná ustanovení novely stavebního zákona – co s vydaným závazným stanoviskem a JES?
- Koncentrace řízení v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu
- Aktuální závěry ÚS a ESLP k právům biologického otce (První část – judikatura Ústavního soudu ČR)
- Podílové spoluvlastnictví manželů po rozsudku SDEU ve věci C-300/25 Duftošek
- Předkupní právo jako možná past
- Sleva z kupní ceny vadné nemovitosti podle aktuální judikatury Nejvyššího soudu
- Povinnosti transparentnosti podle AI Actu
- Když rodič nepředá dítě - náhradní péče a úhrada nákladů podle novely rodinného práva